

Mummon tyttö

Draamatarina
Kurvi-hankkeen kohtaamispaja

Käsikirjoitus: Onni Sarvela ja Jouni Piekkari

Tavoitteet:

- Eläytyä yhteen mahdolliseen maahanmuuttajanuoren tarinaan, joka pohjautuu elävän elämän tapauksiin (affektiivinen eläytyminen)
- Miettiä ratkaisuja ja toimintaehdotuksia nuoren maahanmuuttajan tukemiseksi (kognitiivinen pohdinta)
- Draama sopii käynnistämään maahanmuuttajanuorten, heidän kanssaan työskentelevien ja päättäjien kohtaamispajaa.

Työtapa	Draaman sisältö
Draamasopimus	Tämä draamatarina pohjautuu Suomen Pakolaisavun Kurvi-hankkeen nuorten maahanmuuttajien kanssa syntyneisiin keskusteluihin ja heidän kokemuksiinsa. Kerrotaan draaman tavoitteet (ks. yllä). Draamassa pyydetään osallistujia eläytymään muutamiin tilanteisiin ja ratkomaan yhdessä eteen tulevia pulmia. Saa välillä istua, jos seisominen väsyttää eikä halua istua lattialla. Siirretään tuolit sivuille.
Lämmitysleikki	Kosketa -leikki. Niin nopeasti kuin suinkin kosketa jotakin, mikä on punaista /sinistä, elävää, metallia/ joka on Suomesta/ joka on ulkomailta.
Väiterinki	Osallistujat tulevat piiriin. a) Jos olet samaa mieltä astu askel eteenpäin, b) jos et osaa sanoa, jää keskelle, c) jos olet eri mieltä astu askel taaksepäin. Väitteet: • nuorten maahanmuuttajien elämäntilanteet ovat minulle tuttuja• perhe on tärkeintä elämässä• joskus suvun rasitteista pitää päästä eroon• Nuoren ei kuulu asua vanhuksen kanssa kahdestaan• työ on paras tapa ehkäistä syrjäytymistä• perhekeskeisistä kulttuureista tulevat ihmiset sopivat hyvin hoivatöihin

	• rajansa kaikella (pienemmässä ryhmässä paikanvaihto piirissä katsekontaktilla)
Kerronta + musiikki; parikeskustelu	<i>Tämän silhuetin itsestään on tehnyt Fatima-niminen nuori 22-vuotias nainen. Fatima rakastaa piirtämistä. Hän kirjoittelee myös mielellään runoja - kun hän vain suinkin ehtii. Fatima asuu 94-vuotiaan isoäitinsä kanssa. Mummo ei pärjäisi ollenkaan ilman Fatimaa. Mistä kaikesta Fatima joutuu huolehtimaan? Keskustele parisi kanssa. Poimitaan suurryhmässä joitakin asioita. Näytä eleellä, muut arvaavat.</i>
Kerronta	<i>Fatiman perhe asuu aika lähellä, mutta hänen vanhemmillaan on kahdeksan muuta lasta, jotka kaikki asuvat kotona. Äiti on kotona ja hoitaa nuorimpia sisaruksia. Fatiman isä käy töissä. Mutta nuorella naisella on paljon tehtävää. Hän on opiskellut kotoutumisaikanaan suomea ja käynyt vuoden maahanmuuttajien valmentavaa koulutusta. Fatima haluaisi opiskella merkonomiksi. Hän ei ole kuitenkaan päässyt opiskelemaan, koska hänellä ei ole peruskoulun päättötodistusta. Hän on yrittänyt kovasti päästä maahanmuuttajille suunnattuihin erityiskoulutuksiin, mutta niihin on tosi vaikea päästä.</i> <i>Fatima on kuitenkin onnistunut saamaan palkkatukipaikan vanhusten päiväkeskuksesta.</i> <i>Eikä siinä kaikki: iltaisin hän suorittaa vielä peruskouluopintoja Eiran aikuislukiossa. "Koulutuksessa on tulevaisuus", lukee julisteessakin hänen seinällään. (Tehdäänkö juliste:) Tai joku metropolian juliste?</i>
(Joo-piiri)	Fatiman päivä. Ohjaaja aloittaa: Aamulla kello 5.00 kello soi ja Fatima herää. Ohjaaja näyttää tämän samalla miiminä. Muut piirissä sanovat "Joo", ja samalla toistavat tekemisen. Käydään näin kukin vuorollaan päivän tapahtumien jatko.
Kerronta + Vetäjä roolissa + Tekstiviestit	Osallistujat jaetaan pareiksi. Parit kirjoittavat lapuille Fatimalle tulevia tekstiviestejä, joissa joku vaatii häneltä jotakin. Kerätään ne hattuun, josta kertoja poimii ne yksi kerrallaan. Roolissa oleva avustaja (Fatima) näyttää Fatiman reaktiot viesteihin. <i>Juuri kun Fatima oli kaverinsa kanssa kahvilla hän sai viestin... ja perään tuli toinen viesti ...</i> <i>Juuri, kun Fatima oli keskittymässä matematiikan tehtäviin, hän sai viestin...</i> <i>Juuri, kun Fatima oli menossa nukkumaan herätäkseen aamulla, kännykkä piippasi... (luetaan tekstiviestit)</i>

	Kuunnellaan joistakin viesteistä ajatusääniä. (Suuressa ryhmässä arvotaan loput laput ja jaetaan ne parin kanssa. Näytä Fatiman reaktiot suuressa piirissä 1-2-3-NYT!)
Kerronta	<i>Ja näin Fatiman elämä jatkui päivästä toiseen; aamusta iltaan. Yöunet jäivät vähiin ja Fatima oli tosi väsynyt. Vastuun taakka oli melkoinen. Työtä on tehtävä, jotta pärjää omillaan. Opiskella on pakko, koska ilman opintoja Suomessa ei pärjää, Fatima tiesi. Mummoa on pakko hoitaa, koska mummo ei puhu sanaakaan suomea. Vanhainkotiin hylkääminen ei tulisi kysymykseenkään. Mutta nyt Fatiman haluaisi sanoa, ettei hän enää jaksa. Fatima kuvitteli mielessään, miten sanoisi tämän ympärilleen oleville ihmisille.</i>
Näkökulmat	Valitaan joukosta kolme vapaaehtoista Fatiman näkökulmaan keskelle. Fatima sanoo vuorollaan kullekin taholle: "Nyt minä en enää jaksa". Käydään pieni keskustelu kunkin näkökulman kanssa. Jaetaan osallistujat neljään ryhmään: a) Kaverit, b) vanhemmat ja sukulaiset, c) Opettajat ja opot, d) työkaverit. Jakaudutaan vielä näissä ryhmissä pareiksi. Parit keskustelevat keskenään keitä he tarkemmin ovat ja mikä heidän suhteensa on Fatimaan. Isot laput: mene itsellesi vieraamman näkökulman luo. Yksi ryhmä kerrallaan vastaa Fatimalle, joka aloittaa: "Mä en enää jaksa". Miten vastaatte? Fatima voi vastata takaisin (3 henkilöä roolissa).
Still-kuvat	Kiteytä tarinan onnellinen päätös yhteen koko ryhmän still-kuvaan. Kuva saa olla abstrakti. TAI: sana kerrallaan: tarinan onnellinen lopetus: alkaen: "mutta sitten..." ja päättyy: "sen pituinen se".
Kaksi still -kuvaa	Mitä seuraa, jos Fatima tekee niin kuin opettajat/ sanoivat? Mitä seuraa, jos hän tekee niin kuin itse haluaa? Kullekin pienryhmälle valitaan yksi neljästä näkökulmasta (kaverit, opettajat, työkaverit, sukulaiset). Katsotaan kuvat ja sujutetaan (mitä kuvassa tapahtuu jne.). Tämä toteutetaan kahdessa ryhmässä.

Pöytälaatikkorunot	Kaiken tämän keskellä Fatima kirjoitteli ja piirsi. Kirjoita post it-lapulle runo, jonka Fatima oli kirjoittanut pöytälaatikkoonsa. Voit myös piirtää. Kiinnitetään runot Fatiman huoneen seinälle. Luetaan runot ääneen.
Purkukeskustelu	• Mitä ajatuksia tämä herätti sinussa? • Voisiko tämä tarina olla totta; onko se tuttu? • mitä itse voisit tehdä auttaaksesi nuorta (omasta näkökulmastasi)? • Millaisen lopun haluaisit kertoa tälle tarinalle?
JATKOPAJA tauon jälkeen:	
Hetken merkitseminen	Asetu tilassa johonkin asentoon, jossa olet sellaisessa kohdassa draamassa, jossa koit oivaltaneesi jotakin maahanmuuttajien tilanteesta. Jokainen kuva vuorollaan kertoo (pienessä ryhmässä). Suuressa ryhmässä: hetki jaetaan pienryhmissä.
Ideariihi	Ideariihityöskentely eri työtavoin. Kootaan esimerkiksi postereiksi tai toimintasuunnitelmiksi riippuen tilaisuuden tavoitteesta ja osallistujista.
Verkostoituminen; Facebook-ryhmä	Keskustelun ja ideoinnin sekä verkostoitumisen jatkaminen esimerkiksi facebook-ryhmässä

